

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla Demir

Ağrı Milletvekili

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 2024 yılı için buğday ve arpa alım fiyatlarını belirledi ve kamuoyuna duyurdu. Buğday hasat sezonunun başlamasıyla birlikte çiftçilerin merakla beklediği hububat ve buğday fiyatları, 6 Haziran 2024 tarihinde açıklandı. Belirlenen fiyatlar ve çiftçilerin tepkileri ise tarım sektöründe geniş yankı buldu.

TMO'nun duyurduğu 2024 yılı hububat alım fiyatları şu şekilde:

- **Makarnalık buğday:** 10.000 TL/ton
- **Ekmeklik buğday:** 9.250 TL/ton
- **Arpa:** 7.250 TL/ton

Ayrıca, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilere buğday için ton başına 1.750 TL, arpa için ise ton başına 750 TL'ye kadar fark ödemesi desteği verileceği belirtilmiştir.

Çiftçiler, destekleme ödemeleriyle birlikte buğday fiyatının ton başına 15.000 TL olmasını bekliyordu. Açıklanan fiyatlar ise bu beklentiyi karşılamaktan çok uzaktır. Çiftçi temsilcileri ve dernekler, mevcut fiyatların çiftçilerin maliyetlerini karşılamadığını ve tarım sektöründe sürdürülebilirliği tehlikeye attığını belirtiyor.

Çiftçiler, buğday üretim maliyetlerinin geçen yıla göre %62 oranında arttığını ifade ediyor. Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) tarafından yapılan açıklamada, kuru şartlarda üretim yapılan buğdayın ortalama kilogram maliyetinin 10,87 TL olduğu belirtilmiştir. Çiftçilerin karşılaştığı bu maliyet artışları, gübre, mazot, tohum, işçilik ve diğer girdilerdeki fiyat yükselişlerinden kaynaklanmaktadır.

Çiftçiler, tarım sektöründe sürdürülebilirliği sağlamak için uzun vadeli destekleme politikalarının hayata geçirilmesini talep etmektedir. Bu politikalar arasında, maliyetlerin azaltılması için gübre ve mazot gibi girdilerde sübvansiyonlar, çiftçilere düşük faizli krediler ve destek ödemelerinin artırılması gibi önlemler bulunmaktadır. Ayrıca, üretim maliyetlerini karşılayacak ve çiftçilerin kâr elde etmelerini sağlayacak fiyatların belirlenmesi gerekmektedir.

TMO tarafından açıklanan buğday ve arpa alım fiyatları, çiftçilerin beklentilerini karşılamamış ve tarım sektöründe endişelere yol açmıştır. Çiftçilerin üretim maliyetlerinin dikkate alınarak fiyatların revize edilmesi, tarımda sürdürülebilirliği sağlamak adına önemlidir. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın, çiftçi temsilcileri ile işbirliği yaparak uygun destekleme politikalarını hayata geçirmesi gerekmektedir.

Tarım sektörünün ülke ekonomisi ve gıda güvenliği açısından taşıdığı önem göz önüne alındığında, çiftçilerin taleplerinin karşılanması ve tarımsal üretimin sürdürülebilir kılınması, stratejik bir öncelik olarak ele alınmalıdır. Bu doğrultuda, tarımsal desteklerin artırılması ve üretim maliyetlerinin düşürülmesi için kapsamlı politikalar geliştirilmelidir.

Bu bağlamda;

1. 2024 yılı için açıklanan buğday ve arpa alım fiyatları nasıl belirlenmiştir ve bu fiyatların belirlenmesinde kullanılan kriterler nelerdir?
2. Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilerimize buğday ve arpa için verilen fark ödemesi desteğinin belirlenmesinde hangi esaslar göz önünde bulundurulmuştur?
3. Bu yıl açıklanan fiyat artışlarının, çiftçilerin yüzde 62 oranında artan üretim maliyetlerini karşılamadığı dikkate alınmış mıdır?
4. TZOB'un belirlediği üzere, kuru şartlarda buğday üretiminin ortalama kilogram maliyetinin 10.87 TL olduğu göz önüne alındığında, TMO'nun açıkladığı buğday ve arpa fiyatlarının çiftçilerin maliyetlerini karşılamadığı düşünüldüğünde, bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz ve çiftçilerin maliyetlerini karşılayacak fiyat düzenlemeleri yapmayı planlıyor musunuz?
5. TMO'nun açıkladığı fiyatlar, çiftçilerimizin beklentilerini karşılamadığı için tarımda üretimi teşvik etmeye yönelik hangi ek önlemler alınacaktır?
6. Buğday ve arpa üretim maliyetlerinin artışı göz önünde bulundurularak, açıklanan fiyatların çiftçilerin zarar etmesine neden olacağı düşünülmüş müdür?
7. TMO'nun açıkladığı fiyatların çiftçi maliyetleri ile uyumsuzluğu nedeniyle, fiyatların yeniden gözden geçirilmesi ve revize edilmesi düşünülmekte midir?
8. Buğday ve arpa alım fiyatlarının belirlenmesinde çiftçi temsilcilerinin ve tarım birliklerinin görüşleri alınmış mıdır? Alındıysa, bu görüşler ne derece dikkate alınmıştır?
9. Buğday ve arpa üretiminde sürdürülebilirliği sağlamak adına, çiftçilerimize yönelik hangi uzun vadeli destekleme politikaları planlanmaktadır?
10. Yurtiçinde üretilen buğdaydan üretilen katı un ihracatındaki yasağın kaldırılması ve buğday kırığının ihracatının serbest bırakılması kararları hangi ekonomik ve stratejik gerekçelere dayanmaktadır?